

RADA MIEJSKA
w Kisielicach

UCHWAŁA NR XV/4/2012
RADY MIEJSKIEJ W KISIELICACH

z dnia 31 stycznia 2012 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015

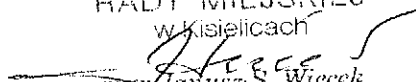
Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15) w związku z art. 7 ust.1 pkt 6) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Jednolity tekst: Dz.U.z 2001r. Nr 142,poz.1591 z późn. zmianami) oraz art.6 ust.2 pkt 1) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zmianami) **Rada Miejska w Kisielicach uchwala, co następuje:**

§ 1. Rada Miejsa w Kisielicach wprowadza do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kisielic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Kisielicach

mgr Marcin Wójcik

Załącznik do Uchwały Nr XV/4/2012
Rady Miejskiej w Kisielicach
z dnia 31 stycznia 2012 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011-2015

WSTĘP

Przemocą w rodzinie określane jest" każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy.Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działania przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody" (Nowakowska,2008, s. 21). Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia.Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu.W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw (Sasał, 2005,s. 16-19).

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny.Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu (Tomaszewska, 2007,s.36-37).

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę.Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Pomoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

1. Przemoc fizyczna - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego,uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia.
2. Przemoc seksualna - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdepresjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna - to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu.

4. Przemoc ekonomiczna - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.

5. Zaniechanie - to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowany jako przestępstwo znecania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, po. 553 z późn. zm.).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi :

"§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 lub § 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat".

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy Gminy Kisielice ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2011-2015. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulec zmianom i udoskonaleniom.

I. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Kisielice

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Gmina Kisielice liczy 6500 mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kisielicach wynosi 393 osoby, z czego jedynie 82 osoby pobierały zasiłek dla bezrobotnych. Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie gminy w roku 2010 przeprowadzonych zostało 99 interwencji domowych. W tym założono 7 "Niebieskich Kart". Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w okresie od 1.01.2010 r. do 31.12.2010 r. było 20 zgłoszeń, 10 osób podjęło leczenie odwykowe. Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na rok 2010, 615 osobom (338 rodzinom) z gminy Kisielice przyznano pomoc w formie zasiłków z pomocy społecznej. Z tego : z powodu

- ubóstwa - 264 osób,
- bezdomności - 3 osoby,
- potrzeby ochrony macierzyństwa - 93 osoby,
- bezrobocia - 180 osób,
- niepełnosprawności - 157 osób,
- długotrwała lub ciężka choroba - 190 osób,
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - 54 osoby,
- przemoc w rodzinie - 3 osoby,

- alkoholizm - 4 osoby.

W szkołach na terenie Gminy Kisielice, zanotowano wielokrotne akty przemocy fizycznej i psychicznej. Przemoc fizyczna wyrażała się kopaniem, szarpaniem, popychaniem. Pomoc psychiczna to bezustanne wyśmiewanie się, poniżanie, wyzwiska. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie czy w szkole. W listopadzie 2010 r. przeprowadzono wśród uczniów ankietę " Co wiesz o agresji " w badaniu wzięło udział 77 uczniów klas IV - V Szkoły Podstawowej w Kisielicach (41 dziewczynek i 36 chłopców) uczniowie odpowiedzieli na 8 pytań. Zdecydowana większość badanych zetknęła się ze zjawiskiem agresji - 75%. Tylko 19 osób (25%) uznało, że nie miało bezpośrednio ani pośrednio do czynienia z agresją. Dzieci wskazują, że najczęściej są obserwatorami zjść agresywnych, które dotyczą ich koleżanek i kolegi - przyznaje aż 62 % badanych. Na własnej osobie przemocy doświadczyło 29 % ankietowanych. Również 29 % dzieci twierdzi, że osoby znane im z widzenia stały się ofiarami przemocy. Bardzo liczna grupa dzieci spotkała się z przejawem agresji. Jest to niepokojące, zwłaszcza, że dzieje się to w środowisku rówieśniczym. Uczniowie twierdzą, że spotkali się z różnymi formami zachowań niebezpiecznych. Zdecydowanie największa grupa zaobserwowała lub doświadczyła agresji werbalnej (używanie wulgarnych słów) - 72 % badanych. Fizyczna agresja dotyczy 40 % badanych dzieci, z groźbą pobicia spotkało się 19 % ankietowanych. 10 % badanych twierdzi, że próbowano od nich wymusić pieniądze. Uczniowie narażeni są na przemoc zarówno w szkole, jak i poza nią. Sprawcami zagrożeń w ocenie badanych najczęściej są uczniowie klas gimnazjalnych - tak twierdzi 45 % badanych. Ponad połowa badanych - 55 % - twierdzi, że o zagrożeniach nie poinformowali nikogo. Czy uczniowie nie mają zaufania do innych osób i nie wierzą w skuteczność pomocy w sytuacji trudnych? Uczniowie wiedzą gdzie mogą znaleźć pomoc. Prawie połowa (48 %) będzie szukać jej u nauczycieli. Pozostałe dzieci skierują się o pomoc do rodziców i rodzeństwa - 21 %, natomiast 8 % do osób dorosłych. 4 % dzieci wie, że pomoc znajdzie na Policji. Troje osób nie wie, dokąd ma się zgłosić, gdy spotka je coś złego.

II. Cele programu

Celem programu jest :

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kisielice,
- 2) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 3) zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez :

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Kisielice,
- 3) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 5) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

III. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada :

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
- 3) edukację, dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

IV. Program jest spójny z Programami :

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy,
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2015 pt. Bezpieczna rodzina,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kisielice do roku 2015,
- Gminny Program Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2008 - 2015,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2011.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180,poz.1493 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.z 2004r. Nr 175,poz. 1362 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 1982r. Nr 147,poz. 1231 z późn. zm.).

V. Zasoby Gminy Kisielice w zakresie realizacji Programu :

1. Zasoby ludzkie - specjaliści z różnych dziedzin.
2. Zasoby instytucjonalne - instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą :

- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- posterunek Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowo - wychowawcze,
- Zakład Opieki Zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe,
- parafie,
- inne.

VI. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią,
- otwartość i chęć współpracy specjalistów,
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjście z kryzysu.

VII. Zagrożenie w realizacji zadań :

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwycięzania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,

- ubóstwo,
- brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

VIII. Realizacja celów Programu

Cel 1

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Kisielice

Działania :

1. Określenie w drodze uchwały trybu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

Podmiot realizujący działanie :

- Rada Miejska.

2. Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie:

- Burmistrz.

3. Współpraca w ramach zespołu interdyscyplinarnego :

- pracownicy socjalni,
- przedstawiciele oświaty,
- przedstawiciele policji,
- kuratorzy sądowi,
- przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele ochrony zdrowia,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- inni w zależności od zasobów,
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- podejmowanie działań prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- udział w działaniach edukacyjno - informacyjnych.

4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy :

- propagowanie skutecznych sposobów powstrzymania przemocy,
- obalanie mitów na temat przemocy,
- szkolenie na temat przemocy,

- prowadzenie kampanii zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży w zakresie ograniczenia oglądania przemocy w telewizji, grach komputerowych,
- wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu promujące zachowanie nieagresywne,
- organizowanie spotkań edukacyjnych dla mieszkańców, np. w świetlicach wiejskich,
- dystrybucja ulotek i informacji na temat przemocy i jej skutków,
- organizowanie konkursów, np. plastycznych, wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

Podmioty realizujące działanie:

- placówki oświatowo - wychowawcze,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Posterunek Policji,
- Inne.

Cel 2

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Działania:

1. Izolowanie sprawców od ofiar.
2. Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno - edukacyjnych.
3. Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc.
4. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Łławie o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu.

Cel 3

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Działania :

1. Utworzenie punktu informacyjnego :
 - udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodkach wsparcia,
 - udzielenie informacji na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego,
 - udzielenie informacji na temat osób będących ofiarami przemocy,
 - udzielanie informacji spracom przemocy na temat programów korekcyjno - edukacyjnych,
 - rozpowszechnianie telefonu zaufania "Niebieska Linia", "Pomarańczowa Linia".

Podmiot realizujący działanie:

- Ośrodek Pomocy Społecznej.

2. Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę " Niebieskiej Karty",
- przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Podmioty realizujące działanie :

- policja,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- przedstawiciele oświaty,
- Przedstawiciele ochrony zdrowia.

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Podmioty realizujące działanie:

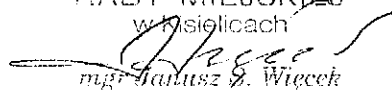
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- policja,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny.

Monitorowanie

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Kisielicach.

Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Kisielice, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
w Kisielicach

mgr Janusz Z. Więcek